

SAK S 32/07

Til: Universitetsstyret

Møtedato: 21.06.07

Arkivref.: 200703459-1

STYRKNING AV UNIVERSITETETS NORDOMRÅDESATSING

Bakgrunn

I sak S 70-06 STATSBUDSJETTET 2007 – FORDELING AV BEVILGNINGEN - HOVEDFORDELINGEN ble det vedtatte et budsjett for 2007 som representerte en økning og videreføring av aktiviteter innenfor nordområdesatsingen ved Universitet.

Dette gjelder spesielt:

- Tre nye sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI) – MabCent (Marine bioactives & drug discovery), Information Access Disruptions og Tromsø Telemedicine Laboratory – hvor det er satt av om lag 3,2 mill. i sentrale egenandeler. Dette utgjør om lag 50% av universitetets samlede økonomiske bidrag til disse sentrene. Resterende 50% dekkes av de respektive fakultetene/NFH innenfor ordinær bevilgning.
- Sentralt tilskudd til drift av marin bioprospekteringsplattform (Marbank) på 2 mill. er videreført i budsjettet for 2007. Videre er det øremerket til sammen 2 mill. i bevilgningen til NFH, Med.fak. og Mat.-nat.fak. som Universitetets egenandel i Marbio-prosjektet (NFR-prosjekt).
- Oppretting av ny stilling som skal ha som oppgave å videreutvikle Universitetets samarbeid med institusjoner i Russland.
- Midler til fem stipendiatstillinger og en postdoktorstilling til hver av de nordområde-relaterte forskerskolene Arctos – rettet inn mot arktiske økosystemer og klimaforandringer, Forskerskole i arktisk maringeologi og geofysikk – som adresserer viktige problemfelt i nordområdene, CEPIN – citizenship, encounters and place enactment in the north og EPINOR – epidemiologiske studier av miljø, livsvilkår og helse i nordområdene. I tillegg settes det av 1,2 mill. som driftsmidler til forskerskolene.

Styret vedtok i tillegg å sette av 3 millioner til å styrke universitetets nordområdesatsing ytterligere.

For å styrke universitetets nordområdesatsing ytterligere er det viktig å identifisere kvalitetsmessig gode tiltak som underbygger Universitetets strategi og som er tilpasset Universitetets utfordringer.

I styrets behandling av Forskningsmeldinga for UiT 2005-2006 (S 68-07) ble det påpekt flere forhold som er viktig for universitetets videre utvikling. Styret mente at det samlet sett er et betydelig behov for å forbedre forskningsinnsatsen ved Universitetet.

Forskningsmeldinga peker på at det er en utfordring for UiT å heve flere miljø til et stabilt høyt publiseringsnivå. Videre påpeker Forskningsmeldinga at eksternt finansiert virksomhet (EFV) vil være et viktig virkemiddel for at Universitetet skal kunne ekspandere som forskningsinstitusjon. Deltakelse i de ulike konkurransearenaene er ressurskrevende for forskerne og Universitetet, og legger beslag på forskertid som alternativt kunne vært benyttet til direkte forskningsinnsats. I tillegg forutsetter mange av finansieringskildene at Universitetet bidrar med egne ressurser til gjennomføringen av prosjektene. Økningen av EFV må skje gjennom optimal utnyttelse av

UNIVERSITETSDIREKTØREN

Universitetets ressurser. Dette krever god intern organisering og virkemidler som fremmer gode søknadsinitiativ fra forskere og fagmiljø. Universitetet hevder seg svært godt på noen av disse arenaene, men det er fortsatt behov for økt innsats og forbedret søknadskvalitet. Erfaringen fra Forskningsrådet og andre konkurransearenaer viser at det gjennomgående er langt flere klart støtteverdige søknader enn det er tilgjengelige midler. Det betyr at kvalitetsforskjellen mellom de søknadene som oppnår finansiering og de beste som ikke får, i mange tilfeller er marginale. Følgelig vil det være et godt virkemiddel å bidra til finansiering av søknadsinitiativ som ikke helt nådde opp, men som kvalitetsmessig er svært gode. Det vil være viktig at søknadene allerede er vurdert av internasjonale eksperter slik at den faglige kvaliteten er sikret. Samtidig vil en slik bevilgning kunne virke stimulerende for de forskerne som mottar bevilgningen og synliggjøre at det lønner seg å delta i konkurransearenaer. Bevilgning til søknader som nesten nådde opp i konkurranse arenaer benyttes også av noen av de andre universitetene.

Universitetsledelsens vurderinger

To fagmiljø har på fritt grunnlag fremmet skisser til anvendelse av universitetets nordområdemidler. Institutt for historie skisserer et nytt forskings- og formidlingsprosjekt "Det asymmetriske naboskap: Norge og Russland 1814-2014" på temaet norsk-russiske relasjoner, med hovedfokus på nordområdene. Fagmiljøene historie og statsvitenskap søker om finansiering til "Norge, Russland og nordområdene". Formålet er å studere hvordan utnyttelsen av naturressursene i nord styres og utvikles over tid og er en utvidelse av et forskningsfelt som allerede er etablert. Begge prosjektskissene er relevant for universitetets nordområdesatsingen, men gir ikke grunnlag for å vurdere forskningskvaliteten.

Universitetsledelsen ønsker ikke å behandle søknader fra noen fagmiljø uten at alle fagmiljøene har fått mulighet til å søke på disse midlene gjennom en forutgående intern utlysning med krav til søknadsprosess og vurderingskriterier. De faglige og administrative kostnadene med å gjennomføre en intern åpen søknadsprosess vil etter Universitetsledelsens vurdering være for høy i forhold til den merverdi dette gir. Universitetsledelsen innstiller derfor på å avslå disse søknadene.

Universitetsledelsen ønsker å omsette midlene til ytterligere styrking av nordområdesatsingen på en mest mulig effektiv og rettferdig måte uten å gå veien om en kostnads- og tidskrevende prosess med intern utlysning. Universitetsledelsen mener at det er hensiktsmessig å benytte midlene i tråd med foreliggende forslag.

Styrking av nordområderelevante fagområder (1,6 mill)

Universitetsledelsen ønsker å styrke nordområdeinnsatsen ved UiT gjennom å tildele 1.6 mill. til nedenforstående miljø som har fått god evaluering i konkurransearenaene og som har en klar nordområdeprofil i sin forskning.

- Dette gjelder de nordområde-relaterte forskerskolene
Arctos – rettet inn mot arktiske økosystemer og klimaforandringer,
Forskerskole i arktisk maringeologi og geofysikk – som adresserer viktige problemfelt i nordområdene,
CEPIN – citizenship, encounters and place enactment in the north og
EPINOR – epidemiologiske studier av miljø, livsvilkår og helse i nordområdene.
- Ytterligere driftsmidler til den nye Yngre fremragende forsker (YFF) og midler til de to beste YFF-søknadene som ikke nådde opp.
- Søknadsinitiativ til store program deriblant Norklima, Havet og kysten mfl.

Kommunikasjon av UiTs pågående og planlagte nordområdesatsing (0,8 mill)

Regjeringen har som mål at vi som nasjon skal være helt i front internasjonalt når det gjelder utvikling av kunnskap om, for og i nordområdene. Dette økte fokus på nordområdene har gitt en betydelig økt oppmerksomhet om, og ikke minst interesse for, forskning innen nordområderelevante problemområder. For universitetet er dette gunstig siden mye av vår virksomhet er relevant, men i den økte konkurransen er det viktig å synliggjøre og posisjonere universitetets pågående aktivitet. Dette innebærer at UiT i enda større grad må tydeliggjøre og profilere vår virksomhet.. Universitetsledelsen foreslår derfor at midlene benyttes til å kommunisere universitetets pågående og planlagte nordområderelevante aktiviteter.

Aktiviteter som vil bli vurdert er

- Finansiering av Universitetet medvirkning i konferansen Arctic Frontiers.
- UiTs magasin om forskning med et spesielt nummer rettet mot nordområdeforskning

Nettverksbygging/internasjonalisering (0,6 mill)

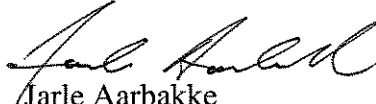
Internasjonalt samarbeid, i likhet med samarbeid i og om nordområdene krever utstrakt kontakt med relevant fagmiljø. Den framtidige økte innsatsen i nordområdene vil kreve en styrking av samarbeide innefor regionen, spesielt med Russland. Et viktig element i dette er utveksling av personell gjennom gjesteforsker/møter/workshop og utenlandsopphold. Universitetsledelsen foreslår å sette av 0,6 mill til å fremme mobilitet og samarbeid innefor nordområdesatsingen.

- *UiTs ledelse/fagmiljøer reiser til utvalgte miljø*
- *Inviterer utvalgte miljø til UiT*
- *Konferanser/workshop*

Innstilling til vedtak:

1. Midlene til ytterligere styrking av universitetets nordområdesatsing, jfr. Sak S 70-06, fordeles i tråd med universitetsledelsens forslag.
2. Universitetsledelsen vil på fullmakt fordele midlene til de enkelte prosjektene.

Tromsø, 14.06.2007

Jarle Aarbakke
rektor

Lasse Lønnum
universitetsdirektør